Monitor financiële conditie Jaarrekening 2023

28 november 2024

GEMEENTE Asten

Agenda

- Aanleiding
- Monitor
- Bevindingen
- Conclusies
- Asten in Balans

graag vragen stellen per sheet

▲ Zijn de gemeentefinanciën een beetje op orde? © Getty Images

Onvoldoende voor huishoudboekje gemeente Asten: rapportcijfer zakt naar 4,5

Het huishoudboekje van de gemeente Asten is verre van op orde, en ziet er bovendien minder goed uit dan een jaar geleden. De Vereniging Nederlandse Gemeenten, die de jaarrekeningen van alle gemeenten elk jaar langs de financiële meetlat legt, geeft Asten dit jaar een 4,5 als rapportcijfer. Een jaar geleden was dat nog een 9.

Martijn Klerks 19-11-24, 04:29

GEMEENTE Asten

Monitor

De VNG heeft op basis van de openbare cijfers IV-3 van de jaarrekeningen 2023 de financiële conditie van gemeenten in kaart gebracht.

publicatie 29 oktober 2024

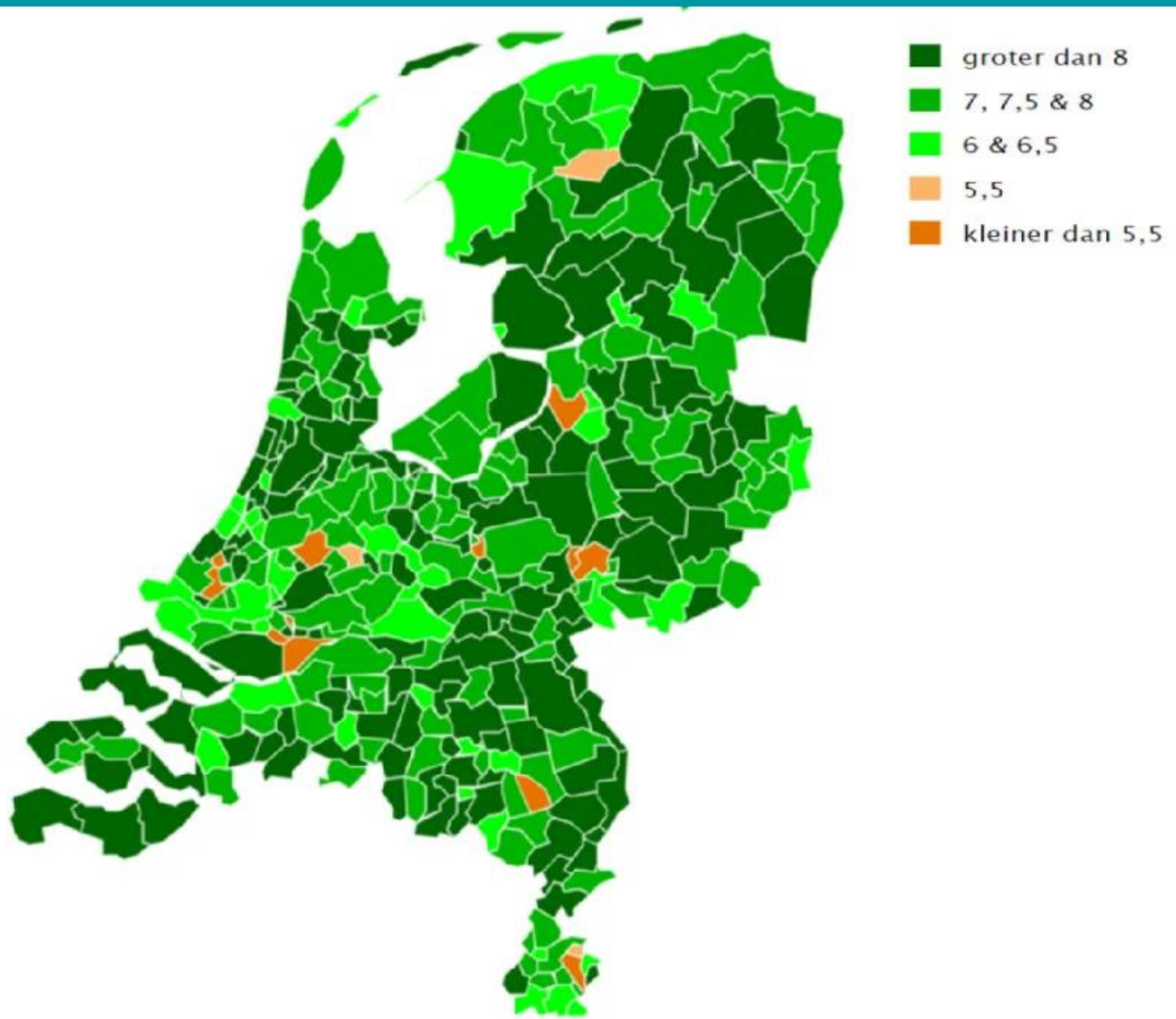

Monitor

De monitor is een stresstest.

Het rekenmodel houdbare gemeentefinanciën berekent de toekomstige financieringsstromen (cashflow) van een gemeente bij ongewijzigd beleid en laat daar vervolgens een slechtweer-scenario op los.
In de test wordt op de toekomstige kasstroom een slechtweer-scenario ingeboekt.

Monitor

Bij het slechtweer-scenario worden de toekomstige baten verlaagd, de toekomstige lasten verhoogd, de rente op nieuwe leningen verhoogd, en de uitgezette leningen afgewaardeerd.
Ook wordt een val aan baten uit de grondexploitatie ingeboekt. Hierdoor loopt de netto schuldquote in het rekenmodel op.

Monitor

In de monitor begint iedere gemeente met 10 punten, en per indicator kan een hele (rood) of halve (oranje) punt aftrek volgen.

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Vanwege de specifieke vaste bedragen in de algemene uitkering voor Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling en Vlieland is de signalering van erg hoge netto lasten bij deze gemeenten onjuist. Bij de uikomst voor de financiele conditie index is hiervoor gecorrigeerd.

Monitor

Indicatoren:

Netto schuldquote
Effectieve netto schuldquote
Financieringsresultaat in baten
Exploitatieresultaat in % van baten
Aantal negatieve resultaten ‘21 ‘22 ‘23
Afhankelijkheidsratio
Netto investeringsquote
Netto lasten per inwoner
Solvabiliteitsratio
Onbenutte belastingcapaciteit

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Vanwege de specifieke vaste bedragen in de algemene uitkering voor Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling en Vlieland is de signalering van erg hoge netto lasten bij deze gemeenten onjuist. Bij de uikomst voor de financiele conditie index is hiervoor gecorrigeerd.

Bevindingen

Financieringsresultaat in % baten 2023

Schulden toegenomen, omdat er meer wordt geïnvesteerd

Vooral maatsch. vastgoed (8 M€): Ontdekking, Voordeldonk, Kwartier

Liquiditeit daalt, we hadden gespaard

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Bevindingen

Exploitatieresultaat in % van baten 2023

Daling van reserves, vooral omdat incidentele uitgaven gedekt worden uit reserves (zoals de Reserve Eenmalige Bestedingen)

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Bevindingen

Aantal negatieve resultaten ’21 ‘22 ’23

2021: + 3,2 M€ (+ 1,7 M€)
2022: + 4,9 M€ (+ 3,5 M€)
2023: + 1,5 M€ (- 1,7 M€)

(voor onttrekking reserves)

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Bevindingen

Netto inv.quote 2020-2023

Investeringen t.o.v. 2019 toegenomen met ruim 18 M€

Rode signaleringswaarde ligt boven “> 7%”

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Bevindingen

Netto inv.quote 2020-2023

Investeringen t.o.v. 2019 toegenomen met ruim 18 M€

Rode signaleringswaarde ligt boven “> 7%”

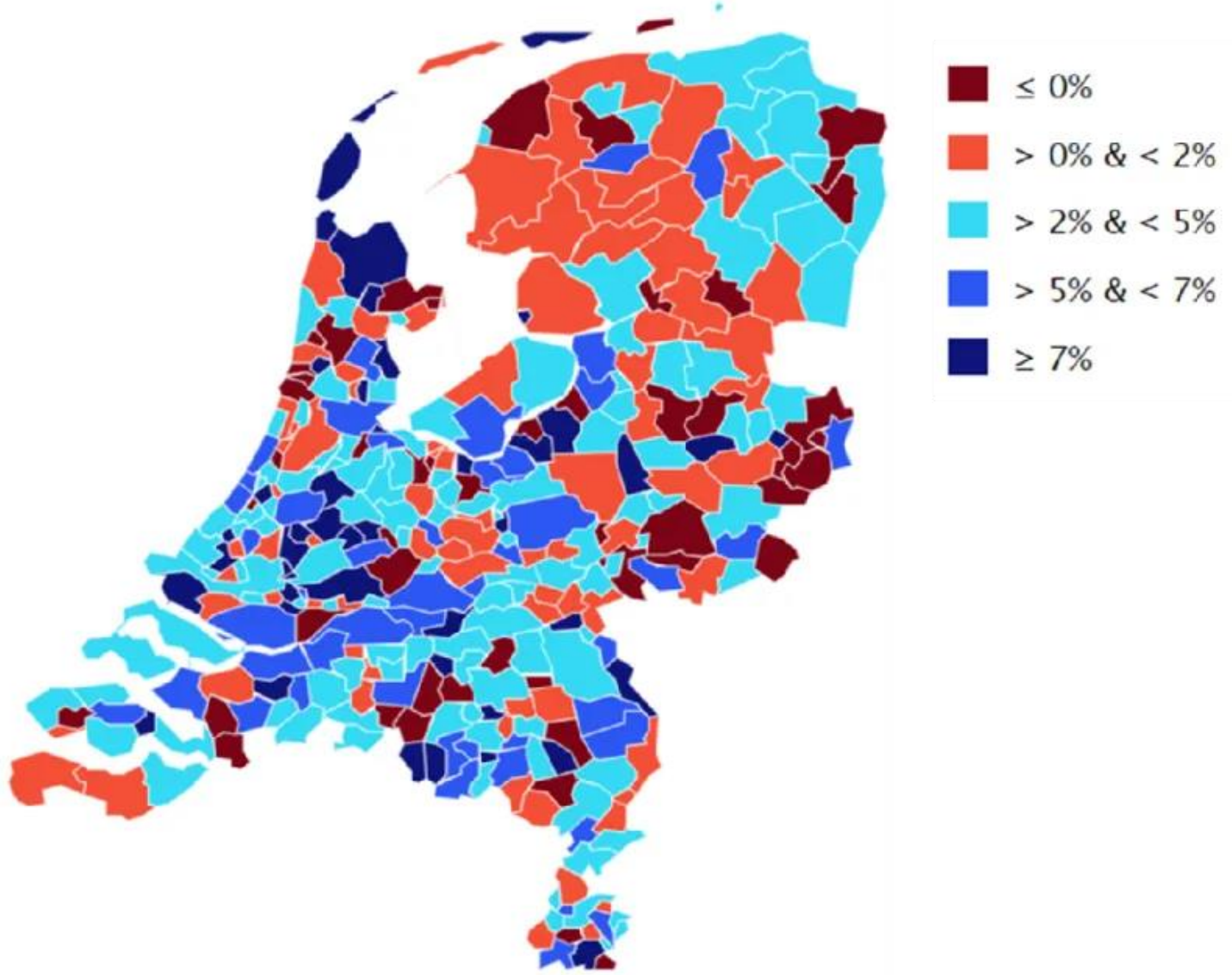

Bevindingen

Netto lasten per inwoner

Hierin worden ook incidentele uitgaven meegewogen
Afboeking 1,5 M€ toeristenbel. vertroebelt dit beeld

Signaalwaarde ligt op € 2257

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	7,9		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Bevindingen

Onbenutte belastingcapaciteit

Dit oordeel kunnen wij niet plaatsen

Mogelijke verklaring:
Redelijk peil 2023 vs.
Tarief * waarde = opbrengst 2023

zie: Jaarstukken 2023, p. 51

Monitor financiele conditie jaarrekening 2023

Asten		Nederland			
Klasse	Laag	Gemiddelde	Nederland	aantal Oranje	aantal Rood
Financieel vermogen					
Netto schuldquote ultimo 2023	2,1%	30,1%	41,3%	5	3
Effectieve netto schuldquote 2023	0,5%	26,2%	38,1%	8	4
Financieringsresultaat in % baten 2023	-20,4%	-0,9%	-1,8%	10	93
Exploitatie					
Exploitatieresultaat in % van baten 2023	-3,7%	3,5%	2,3%	n.v.t.	72
Aantal negatieve resultaten '21 '22 '23	2	0	0	24	10
Afhankelijkheidsratio 2023	63,5%	69,3%	69,2%	47	6
Voorzieningenniveau					
Netto investeringsquote 2020-2023	8,0%	3,4%	3,0%	135	89
Netto lasten per inwoner 2023	€ 2.295	€ 2.191	€ 2.439	n.v.t.	97
Houdbaarheid					
Solvabiliteitsratio 2023	45,5%	39,1%	39,6%	26	0
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	-1,1%	-0,6%	-1,0%	n.v.t.	211
Financiele conditie index	4,5	**7,9**		3	12
Houdbaarheidsquote	37,4%				

Bron: IV-3 gegevens gemeenten jaarrekening 2023 verzameld door het Centraal Bureau voor de Statistiek

Conclusies

Scores worden beïnvloed door incidentele uitgaven, die worden gedekt uit reserves.

De monitor kent cumulatie: scoor je op een onderdeel slecht, dan werkt dat door op meerdere onderdelen.

Gemeente Asten investeert, en dat is te zien in nieuw maatschappelijk vastgoed.

Conclusies

Wij kijken naar 2025 en verder en gebruiken daarvoor andere kengetallen, zoals weergegeven in de begroting:

Kengetallen	2023	2024	2025	Oordeel	2026	2027	2028
netto schuldquote	2%	66%	71%	Minst risicovol	82%	72%	64%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2%	66%	71%	Minst risicovol	82%	72%	64%
solvabiliteitsrisico	45%	30%	29%	neutraal	26%	25%	23%
structurele exploitatieruimte	1,7%	0,2%	1,2%	Meest risicovol	**-5,4%**	**-5,2%**	**-5,0%**
grondexploitatie	3%	16%	16%	Minst risicovol	18%	9%	3%
belastingcapaciteit	90%	90%	98%	Minst risicovol	98%	98%	98%

Benchmark zal worden uitgevoerd

In deze benchmark zal Asten worden vergeleken met 5 andere gemeenten:

Gemeente	Inwoneraantal?	Typologie?	Wmo-problematiek?	Sluitende begroting?
Nederweert	Ja	Ja	Nee	Ja
Someren	Ja	Ja	Ja	Nee
Ommen	Ja	Ja	Ja	Ja
Bergeijk	Ja	Ja	Ja	2028
Borsele	Ja	Ja	ja	2028